

Príloha č. 3.1 - 4

Metodická príručka k výstavbe a obnove budov

Obsah

Popis a cieľ metodologickej príručky.....	3
Definovanie použitých pojmov.....	4
1. Špecifické požiadavky vyplývajúce z plnenia cieľov v oblasti klímy.....	5
2. Prehľad investícií spojených s výstavbou alebo obnovou budov v jednotlivých komponentoch.....	8
3. Špecifikácia opatrení, ktoré prispievajú k cieľom v oblasti klímy (monitorovanie a vykazovanie nákladov).....	10
4. Verifikácia požiadavky – príspevok ku klimatickým cieľom (025ter, 025bis a 026bis).....	13
5. Povinné požiadavky	17
Príloha 1. Usmernenie k špecifickým požiadavkám v kapitole 5	21

Popis a cieľ metodickej príručky

Cieľom metodickej príručky je definovať a sprehľadniť záväzné požiadavky pre investície spojené s výstavbou alebo obnovou budov v Pláne obnovy a poskytnúť usmernenia, ktoré popisujú akým spôsobom je nutné alebo možné požiadavky plniť. Metodická príručka obsahuje prehľad informácií a usmernení potrebných k plneniu požiadaviek v zmysle nariadenia o mechanizme, vykonávacieho rozhodnutia Rady a požiadaviek definovaných v Pláne obnovy.

Metodická príručka sa zameriava na:

- definovanie, usmernenie a spôsob verifikácie plnenia špecifických požiadaviek vyplývajúcich z plnenia cieľov v oblasti klímy na základe metodiky sledovania klímy stanovenej v prílohe VI nariadenia o mechanizme pre investície spojené s výstavbou alebo obnovou budov v Pláne obnovy,
- sumarizáciu investícií spojených z obnovou alebo výstavbou budov v Pláne obnovy,
- usmernenia k monitorovaniu a vykazovaniu sumy pridelených prostriedkov v daných investíciách na základe metodiky sledovania klímy stanovenej v prílohe VI nariadenia o mechanizme,
- definovania záväzných požiadaviek v zmysle plnenia požiadaviek nariadenia o mechanizme,
- definovania a usmernenie záväzných požiadaviek zásady „výrazne nenarušiť“ v zmysle článku 5 ods. 2 nariadenia o mechanizme pre investície spojené s výstavbou alebo obnovou budov v Pláne obnovy.

Metodickú príručku je určená predovšetkým pre vykonávateľov v zmysle § 5 zákona o mechanizme.

Definovanie použitých pojmov

Energetická hospodárnosť budovy je v zmysle § 3 ods. 1 zákona č. 555/2005 Z. z. množstvo energie potrebnej na splnenie všetkých energetických potrieb súvisiacich s normalizovaným užívaním budovy, najmä množstvo energie potrebnej na vykurovanie a prípravu teplej vody, na chladenie a vetranie a na osvetlenie. Energetická hospodárnosť budovy sa určuje výpočtom alebo výpočtom s použitím nameranej spotreby energie a vyjadruje sa v číselných ukazovateľoch potreby energie v budove a primárnej energie.

Primárna energia je v zmysle § 2 ods. 1 vyhlášky č. 364/2012 Z. z. globálnym ukazovateľom minimálnej energetickej hospodárnosti budovy, ktorá sa určí z množstva dodanej energie do technického systému budovy cez systémovú hranicu podľa jednotlivých miest spotreby v budove a energetických nosičov upraveného konverzným faktorom primárnej energie.

Významná obnova budovy je v zmysle § 2 ods. 7 zákona č. 555/2005 Z. z. definovaná ako stavebné úpravy existujúcej budovy, ktorými sa vykonáva zásah do jej obalovej konštrukcie v rozsahu viac ako 25 % jej plochy, najmä zateplením obvodového plášťa a strešného plášťa a výmenou pôvodných otvorových výplní.

Významná obnova technického zariadenia budovy je v zmysle § 2 ods. 9 zákona č. 555/2005 Z. z. definovaná obnova technického systému budovy, ktorej investičné náklady sú vyššie ako 50 % investičných nákladov na obstaranie nového porovnateľného technického zariadenia budovy.

Híbková obnova budovy je v zmysle § 2 ods. 8 zákona č. 555/2005 Z. z. definovaná ako významná obnova budovy a významná obnova technického zariadenia budovy, ktorou sa dosiahne zatriedenie budovy do energetickej triedy požadovanej pre kategóriu budovy, pri ktorej sa zohľadní ekonomický životný cyklus jednotlivých prvkov budovy.

Híbková obnova budovy je v zmysle Nariadenia a Odporúčania Komisie o obnove budov (EÚ) 2019/786 definovaná ako obnova budovy, ktorou sa dosiahne viac ako 60% úspora primárnej energie.

Stredná híbková obnova budovy je v zmysle Nariadenia a Odporúčania Komisie o obnove budov (EÚ) 2019/786 definovaná ako obnova budovy, ktorou sa dosiahne viac ako 30% úspora primárnej energie ale menej ako 60% úspora primárnej energie.

Komplexná obnova budovy je pre účely plnenia požiadavky 1.3.2 v kapitole č. 5 definovaná prostredníctvom minimálnych požiadaviek hodnôt energetických ukazovateľov, ktoré ovplyvňujú tepelno-technické vlastnosti tepelnej obálky budov. Presné znenie usmernenia sa nachádza v Prílohe 1 tohto dokumentu.

1. Špecifické požiadavky vyplývajúce z plnenia cieľov v oblasti klímy

Plán obnovy obsahuje opatrenia, ktoré účinne prispievajú k zelenej transformácii vrátane biodiverzity alebo k riešeniu výziev, ktoré z nej vyplývajú, a predstavujú sumu, ktorá sa rovná najmenej 37 % celkových pridelených prostriedkov Plánu obnovy na základe metodiky sledovania klímy stanovenej v prílohe VI nariadenia o mechanizme. Metodika spočíva v priradení opatrenia v Pláne obnovy k intervenčnej oblasti, ktorá odráža rozsah, v akom toto opatrenie prispieva k plneniu cieľov v oblasti klímy, a pri vybraných oblastiach definuje špecifické požiadavky na základe ktorých je možné dané opatrenie k intervenčnej oblasti priradiť.

Intervenčné oblasti týkajúce sa investícií do výstavby a obnovy budov sú nasledovné:

- **Intervenčná oblasť 025** - Obnova existujúcich obytných budov s cieľom zabezpečiť energetickú efektívnosť, demonštračné projekty a podporné opatrenia
- **Intervenčná oblasť 025bis** - Obnova existujúcich obytných budov s cieľom zabezpečiť energetickú efektívnosť, demonštračné projekty a podporné opatrenia v súlade s kritériami energetickej efektívnosti¹
- **Intervenčná oblasť 025ter** - Výstavba nových energeticky úsporných budov²
- **Intervenčná oblasť 026** - Obnova zameraná na energetickú efektívnosť alebo opatrenia zamerané na energetickú efektívnosť verejnej infraštruktúry, demonštračné projekty a podporné opatrenia
- **Intervenčná oblasť 026bis** - Obnova zameraná na energetickú efektívnosť alebo opatrenia zamerané na energetickú efektívnosť verejnej infraštruktúry, demonštračné projekty a podporné opatrenia v súlade s kritériami energetickej efektívnosti³

---

¹ Ak je cieľom opatrenia v priemere dosiahnuť aspoň strednú hĺbkovú obnovu, ako sa vymedzuje v odporúčaní Komisie o obnove budov (EÚ) 2019/786. Obnova budov má zahŕňať aj infraštruktúru v zmysle intervenčných polí 85 až 92.

² Ak sa cieľ opatrení týka výstavby nových budov s primárnou spotrebou energie, ktorá je aspoň o 20 % nižšia ako požiadavka pre budovy s takmer nulovou spotrebou energie (budova s takmer nulovou spotrebou energie, vnútroštátne smernice). Výstavba nových energeticky úsporných budov má zahŕňať aj infraštruktúru v zmysle intervenčných polí 85 až 92.

³ Ak je cieľom opatrenia a) dosiahnuť v priemere aspoň strednú hĺbkovú obnovu, ako sa vymedzuje v odporúčaní Komisie o obnove budov (EÚ) 2019/786, alebo b) dosiahnuť v priemere aspoň 30 % zníženie priamych a nepriamych emisií skleníkových plynov v porovnaní s emisiami ex ante. Obnova budov má zahŕňať aj infraštruktúru v zmysle intervenčných polí 85 až 92.

Box 1 – Vysvetlenie požiadaviek intervenčných oblastí 025bis a 026bis

Pokiaľ ide o obnovy budov spadajúcich pod intervenčnú oblasť 025bis a 026bis je nutné:

- a) dosiahnuť v priemere aspoň strednú obnovu, tak ako sa vymedzuje v odporúčaní Komisie o obnove budov (EÚ) 2019/786, alebo
- b) dosiahnuť v priemere aspoň 30 % zníženie priamych a nepriamych emisií skleníkových plynov v porovnaní s emisiami ex ante

Odporúčanie Komisie o obnove budov (EÚ) 2019/786 popisuje nasledujúce hodnoty dôkladnosti obnovy budov, vypracované v kontexte Strediska na monitorovanie fondu budov EÚ na základe úspor primárnej energie:

- povrchová (< 30 %),
- stredná (≥ 30 % a zároveň < 60 %),
- hĺbková (≥ 60 %).

Obnova budov (025bis a 026bis)

Pre opatrenia priradené k intervenčným oblastiam 025bis a 026bis je minimálnym cieľom splnenie v priemere 30 % úspor primárnej energie.

Splnenie podmienky týkajúceho sa tých častí komponentov, v ktorých sú investície do obnovy budov označené intervenčnými oblasťami 026bis alebo 025bis (viď tabuľka 2) bude preukázané v súlade s usmernením v kapitole 4 tohto dokumentu.

Odporúčanie:

Ak daná investícia obsahuje vopred určený zoznam podporovaných projektov (renovovaných budov) a je možné prostredníctvom projektových dokumentácií, energetického hodnotenia alebo energetického auditu určiť potenciál úspor primárnej energie každej budovy, minimálna požiadavka nemusí byť stanovená ako 30 % úspory potreby primárnej energie pre každý projekt (teda každú budovu), nakoľko požiadavkou je dosiahnutie daných úspor primárnej energie v priemere, v rámci danej investície.

Podobný princíp je možné uplatniť v prípade investície, ktorá zahŕňa obnovu súboru budov (napríklad projekt, ktorého predmetom je obnova komplexu viacerých budov v zdravotníckom zariadení alebo komplexu budov v univerzitnom kampuse). V takomto prípade je úsporu energie možné vykázať ako priemer úspory primárnej energie celého súboru budov.

Ak sa však investícia bude realizovať prostredníctvom otvorených výziev (v ktorých nie je možné vopred vedieť aké konkrétne projekty budú podporené), odporúča sa stanoviť minimálnu požiadavku pre každý projekt (budovu), nakoľko v tomto prípade nie je možné vopred predpokladať potenciál úspor energie.

Výstavby nových budov (025ter)

Pre opatrenia priradené k intervenčným oblastiam 025ter (viď tabuľka 2) je minimálnym cieľom výstavba nových budov, ktorých potreba primárnej energie je aspoň o 20 % nižšia ako požiadavka pre budovy s takmer nulovou potrebou energie definovanou podľa národnej legislatívy. Požiadavky na energetickú hospodárnosť budov upravuje zákon⁴ č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov. Minimálna požiadavka na budovu s takmer nulovou potrebou energie je stanovená hornou hranicou energetickej triedy A0 pre globálny ukazovateľ. Rozsah energetických tried a minimálna požiadavka na primárnu energiu je definovaná v prílohe 3 vyhlášky⁵ č. 364/2012 Z. z. Minimálna požiadavka na primárnu energiu pre každú energetickú triedu je stanovená pre rôzne kategórie budov (napr. obytné budovy, administratívne budovy, školské budovy, nemocnice atď.).

Tab. 1 – Príklad minimálnych požiadaviek týkajúcich sa nových budov v intervenčnej oblasti 025ter podľa maximálnych hodnôt primárnej energie globálneho ukazovateľa pre dané kategórie budov v zmysle aktuálne platných predpisov (k 15.11.2021):

Kategória budovy	Primárna energia pre energetickú triedu A0 (Budova s takmer nulovou potrebou energie) – globálny ukazovateľ	Minimálna požiadavka na primárnu energiu pre budovy v intervenčnej oblasti 025ter – globálny ukazovateľ
Rodinné domy	≤ 54 kWh/(m ² . a)	< 43,2 kWh/(m ² . a)
Bytové domy	≤ 32 kWh/(m ² . a)	< 25,6 kWh/(m ² . a)
Administratívne budovy	≤ 61 kWh/(m ² . a)	< 48,8 kWh/(m ² . a)
Budovy škôl a školských zariadení	≤ 34 kWh/(m ² . a)	< 27,2 kWh/(m ² . a)
Budovy nemocníc	≤ 98 kWh/(m ² . a)	< 78,4 kWh/(m ² . a)
Budovy hotelov a reštaurácií	≤ 82 kWh/(m ² . a)	< 65,6 kWh/(m ² . a)
Športové haly a iné budovy určené na šport	≤ 46 kWh/(m ² . a)	< 36,8 kWh/(m ² . a)
Budovy pre veľkoobchodné služby a maloobchodné služby	≤ 107 kWh/(m ² . a)	< 85,6 kWh/(m ² . a)

⁴ Zákon č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých predpisov v znení neskorších predpisov

⁵ Vyhláška č. 364/2012 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení zákonov v znení neskorších predpisov

2. Prehľad investícií spojených s výstavbou alebo obnovou budov v jednotlivých komponentoch

Nasledujúca tabuľka sumarizuje investície spojené s obnovou alebo výstavbou budov v Pláne obnovy, celkovú alokáciu určenú pre danú investíciu, „zelenú časť“ alokácie a intervenčnú oblasť investície.

Tab. 2 – Prehľad investícií spojených s výstavbou alebo obnovou budov

Komponent		Názov investície v komponente	Celková alokácia ⁶	Z toho „zelená časť“ alokácie ⁷	Intervenčná oblasť
Č.	Názov				
2.	Obnova budov	Zlepšenie energetickej hospodárnosti rodinných domov	506,03 mil. €	506,03 mil. €	025bis
		Obnova verejných historických a pamiatkovo chránených budov	200,18 mil. €	200,18 mil. €	026bis
6.	Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch	Investícia do budovania kapacít materských škôl (v rámci reformy 1)	141,6 mil. €	39,3 mil. €	026bis
		Debarierizácia školských budov na všetkých úrovniach vzdelávacieho systému	27,2 mil. €	-	-
7.	Vzdelávanie pre 21. storočie	Dobudovanie školskej infraštruktúry	123,26 mil. €	12,33 mil. €	026bis
8.	Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl	Investičná podpora pri strategickom rozvoji vysokých škôl	184 mil. €	63 mil. €	026bis
11.	Moderná a dostupná ústavná a akútna starostlivosť	Nová sieť nemocníc – výstavba	817 mil. €	692 mil. €	025ter
		Nová sieť nemocníc – rekonštrukcie	128 mil. €	17 mil. €	026bis
		Výstavba staníc záchranej zdravotnej služby (ZZS)	25 mil. €	-	-
		Obnova staníc záchranej zdravotnej služby (ZZS)	6 mil. €	1 mil. €	026bis

⁶ Celková alokácia nezahŕňa alokáciu určenú na zabezpečenie administratívne a projektové výdavky kapacít spojené s implementáciou investície

⁷ Alokácia, ktorá je určená na opatrenia, ktoré účinne prispievajú k zelenej transformácii vrátane biodiverzity alebo k riešeniu výziev, ktoré z nej vyplývajú. Prehľad opatrení, ktoré je možné zahrnúť do „zelené časti“ alokácie sa nachádza v kapitole 3

Pokračovanie tab. 2

Komponent		Názov investície v komponente	Celková alokácia	„Zelená časť“ alokácie	Intervenčná oblasť
č.	Názov				
12.	Humánna, moderná a dostupná starostlivosť o duševné zdravie	Vytvorenie detenčných zariadení	37,46 mil. €	-	-
		Vybudovanie centier pre zdravotno-sociálnu komunitnú starostlivosť o duševné zdravie - nové stavby	27,14 mil. €	-	-
		Vybudovanie centier pre zdravotno-sociálnu komunitnú starostlivosť o duševné zdravie - rekonštrukcie	6,52 mil. €	0,7 mil. €	026bis
		Humanizácia oddelení v ústavnej starostlivosti	10,64 mil. €	2,08 mil. €	026bis
13.	Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť	Rozšírenie kapacít komunitnej sociálnej starostlivosti	193 mil. €	12 mil. €	026bis
		Rozšírenie a obnova kapacít následnej a ošetrovateľskej starostlivosti	32 mil. €	2 mil. €	026bis
		Rozšírenie a obnova kapacít paliatívnej starostlivosti	20 mil. €	-	-
15.	Reforma justície	Investície do budov a reorganizácie súdov - výstavba / obstaranie nových budov	146,04 mil. €	-	-
		Investície do budov a reorganizácie súdov - rekonštrukcie	62,39 mil. €	17,96 mil. €	026bis
16.	Boj proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva	Modernizácia a budovanie odborných kapacít policajného zboru - rekonštrukcia budov	18,86 mil. €	10,13 mil. €	026bis
		Modernizácia hasičského a záchranného systému - obnova budov hasičských staníc	13,09 mil. €	1,21 mil. €	026bis

3. Špecifikácia opatrení, ktoré prispievajú k cieľom v oblasti klímy (monitorovanie a vykazovanie nákladov)

Nasledujúca tabuľka obsahuje zoznam opatrení, ktoré je možné v rámci monitorovania a vykazovania nákladov zahrnúť do „zelenej časti“ alokácie (podľa tabuľky č. 2). Súčasne je však nutné rešpektovať špecifické požiadavky (napr. technické požiadavky v prípade výmeny plynového kotla) definované v kapitole 6.

Tab. 3 – Zoznam opatrení, ktoré prispievajú k cieľom v oblasti klímy

Oblasť opatrenia		Názov opatrenia
Zateplenie	Obvodový plášť	Zmena tepelnej ochrany zateplením s hrúbkou tepelnej izolácie podľa pôvodného stavu a úrovne požiadaviek na energetickú hospodárnosť budov (EHB)
	Strešný plášť	Zmena tepelnej ochrany zateplením s hrúbkou tepelnej izolácie podľa pôvodného stavu a úrovne požiadaviek na EHB
	Strop nad nevykurovaným priestorom	Zmena tepelnej ochrany s hrúbkou tepelnej izolácie podľa pôvodného stavu a úrovne požiadaviek na EHB
	Podlaha nad terénom	Zmena tepelnej ochrany s hrúbkou tepelnej izolácie podľa pôvodného stavu a úrovne požiadaviek na EHB
	Iná konštrukcia tepelnej obálky susediaca s nevykurovaným priestorom	Zmena tepelnej ochrany s hrúbkou tepelnej izolácie podľa pôvodného stavu a úrovne požiadaviek na EHB
Výplne otvorov		Výmena pôvodných otvorových konštrukcií v tepelnej obálke budovy podľa úrovne požiadaviek na EHB
Vykurovanie		Výmena existujúceho zdroja tepla za nový
		Výmena alebo modernizácia VST (výmenníkové stanice tepla) a OST (odovzdávacie stanice tepla) v rámci obnovy budov
		Výmena vykurovacích telies
		Systémy spätného získavania tepla – rekuperácia
		Inštalovanie alebo výmena termoregulačných ventilov
		Meranie a regulácia spotreby tepla
		Zníženie teplotného spádu vykurovacej sústavy
		Zlepšenie tepelnej izolácie rozvodov
		Hydraulické vyregulovanie vykurovacieho systému
		Výmena čerpadiel za čerpadlá s frekvenčnými meničmi
		Inštalovanie zónovej regulácie
	Zavedenie nočného a víkendového útlmu teploty vo vykurovaných miestnostiach	

Pokračovanie tab. 3

Oblasť opatrenia	Názov opatrenia
Príprava teplej vody	Výmena existujúceho zdroja na prípravu TV za nový
	Alternatívne zrušenie ústrednej prípravy TV a inštalácia miestnej prípravy
	Zmenšenie objemu zásobníkov a zlepšenie ich tepelnej izolácie/výmena zásobníkov
	Výmena batérií za pákové batérie vrátane inštalácie perlátorov
	Výmena batérií za termostatické a automatické
	Tepelná izolácia stúpacích a ležatých rozvodov
	Hydraulické vyregulovanie distribučného systému
	Výmena čerpadiel za čerpadlá s frekvenčnými meničmi
	Inštalácia alebo výmena centrálnych alebo decentralizovaných systémov využívajúcich teplo z odpadových vôd pre predohrev teplej vody
Vetranie a chladenie	Inštalácia alebo výmena systémov núteného vetrania s rekuperáciou odpadného tepla
	Inštalácia alebo výmena systémov núteného alebo hybridného vetrania majúcich preukázateľný vplyv na zníženie energetickej náročnosti budovy
	Inštalácia alebo výmena systémov chladenia majúcich preukázateľný vplyv na zníženie energetickej náročnosti budovy
Osvetlenie	Modernizácia systému umelého osvetlenia založená na inštalácii nových svietidiel využívajúcich LED technológiu
	Inštalácia alebo modernizácia systému osvetlenia s pokročilým systémom automatického ovládania
	Zmena usporiadania svietidiel
	Inštalovanie pohybových snímačov
	Inštalovanie jasových snímačov

Pokračovanie tab. 3

Oblasť opatrenia	Názov opatrenia
Obnoviteľné zdroje energie	Inštalácia fotovoltaických systémov za účelom výroby elektrickej energie prioritne pre vlastnú spotrebu budovy a batériových systémov, ktoré zabezpečia ukladanie energie v prípade prebytku výroby z fotovoltaických systémov a spotreby energie.
	Inštalácia fototerických systémov a batériových systémov
Energetický manažment	Opatrenia spojené s optimalizáciou, riadením, reguláciou a/alebo monitorovaním spotreby energie
	Integrácia inteligentných BMS (Building Management System) na báze IT/IoT ⁸ riešení
Adaptačné opatrenia	Inštalácia tieniacej techniky alebo iných tieniacich prvkov za účelom zníženia spotreby energie, inštalácia systémov aktívneho tienenia budov
	Inštalácia vegetačných striech a stien
Ďalšie opatrenia	Realizácia ďalších relevantných opatrení majúcich preukázateľný vplyv na zníženie energetickej náročnosti budovy

Poznámky k tabuľke č. 3:

- Za výdavky priamo súvisiace so zabezpečením realizácie investície v rámci 025bis a 026bis sú všeobecne považované stavebné práce, montáž, dodávky a služby bezprostredne súvisiace s menovanými opatreniami,
- Za výdavky spojené s realizáciou môžu byť považované tiež niektoré ďalšie opatrenia, vrátane úprav, ak súvisia s menovanými opatreniami (napríklad súvisiace stavebné úpravy vyvolané zatepľovacími prácami ako sú demontáž a opätovná montáž zábradlí, bleskozvodu, zateplenie balkónov, lodžie, prístrešku, obnova vstupu do budovy a pod.),

⁸ Internet of Things

4. Overovanie požiadavky – príspevok ku klimatickým cieľom (025ter, 025bis a 026bis)

Výstavby nových budov (025ter)

Splnenie požiadavky (výstavba nových budov, ktorých potreba primárnej energie je aspoň o 20 % nižšia ako požiadavka pre budovy s takmer nulovou potrebou energie definovanou podľa národnej legislatívy.) týkajúca sa tých častí komponentov, v ktorých sú investície do označené intervenčnými oblasťami 025ter (viď tabuľka 2) bude preukázané výpočtovo určenou hodnotou primárnej energie (globálneho ukazovateľa) uvedenou v energetickom certifikáte v zmysle zákona⁹ č. 555/2005 Z. z.

Obnova existujúcich budov (025bis a 026bis)

Splnenie požiadavky (dosiahnutie úspor primárnej energie v priemere aspoň na úrovni 30 % - podmienka pre investíciu prospeievajúca ku klimatickému cieľu) týkajúca sa tých častí komponentov, v ktorých sú investície do obnovy budov označené intervenčnými oblasťami 026bis alebo 025bis (viď tabuľka 2) bude preukázané výpočtovo určenou hodnotou primárnej energie (globálneho ukazovateľa) existujúceho stavu budovy pred obnovou, ktorej výpočet bude súčasťou projektového energetického hodnotenia alebo iného príslušného dokumentu spracovaného v súlade s vyhláškou¹⁰ č. 364/2012 Z. z. a výpočtovo určenou hodnotou primárnej energie (globálneho ukazovateľa) nového stavu budovy po uskutočnení obnovy uvedenou v energetickom certifikáte v zmysle zákona č. 555/2005 Z. z. alebo iného príslušného dokumentu spracovaného v súlade s vyhláškou č. 364/2012 Z. z. V prípade využitia projektového energetického hodnotenia musí výpočet obsahovať energetické hodnotenie existujúceho stavu budovy pred uskutočnením projektu obnovy v súlade s vyhláškou č. 364/2012 Z. z.

Vykazovanie plnenia podmienky minimálnej úspory primárnej energie investícií označených intervenčnými oblasťami 025bis alebo 026bis bude realizované prostredníctvom príslušného formulára, ktorý pripraví NIKA.

Pre účely monitorovania a vykazovania sumy pridelených prostriedkov v daných investíciách na základe metódy sledovania klímy stanovenej v prílohe VI nariadenia o mechanizme (t. j. „zelenej časti investície“ podľa tabuľky č. 2) pripraví NIKA príslušný formulár.

⁹ Zákon č. 555/2005 Z.z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých predpisov v znení neskorších predpisov

¹⁰ Vyhláška č. 364/2012 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 555/2005 Z.z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení zákonov v znení neskorších predpisov

Box 2: Projektové energetické hodnotenie a energetická certifikácia budov

Požiadavky na energetickú hospodárnosť budov sú v právnom systéme SR upravené v:

- v zákone č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov,
- zákone č. 555/2005 Z. z. (ďalej len zákon o EHB) o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákone č. 321/2014 Z. z. o energetickej efektívnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- vyhláske MŽP č. 532/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie,
- vyhláske MDVRR SR č. 364/2012 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Podľa uvedených predpisov sa plnenie požiadavky na energetickú hospodárnosť preukazuje resp. kontroluje v štádiu povoľovania stavby a v štádiu kolaudácie, resp. začatia užívania stavby.

Projektové energetické hodnotenie

Splnenie požiadaviek na energetickú hospodárnosť budovy v štádiu povoľovania stavby preukazuje stavebník projektovým energetickým hodnotením budovy, ktoré musí priložiť k projektu stavby predkladanému stavebnému úradu v rámci žiadosti o vydanie stavebného povolenia. Projektové energetické hodnotenie sa uskutočňuje vo fáze navrhovania a projektovania novej budovy alebo významnej obnovy budovy. Podrobnosti o obsahu a požiadavkách na projektové energetické hodnotenie budov upravuje vyhláska č. 364/2012 Z. z. Ustanovenia § 45 a § 46 stavebného zákona upravujú oprávnenia a povinnosti pre osoby, ktoré môžu vypracovať projekt stavby vrátane projektového energetického hodnotenia, podľa ktorých môže Projektové energetické hodnotenie vypracovať projektant podľa príslušných predpisov. Povinnosť projektanta projektovým energetickým hodnotením preukázať splnenie minimálnych požiadaviek na energetickú hospodárnosť budovy, zaradiť ho do projektovej dokumentácie na stavebné povolenie alebo na povolenie zmeny stavby a výsledok energetického hodnotenia uviesť v technickej správe projektovej dokumentácie upravuje § 4 ods. 4 zákona o EHB.

Energetický certifikát budovy

Po uskutočnení stavby preukazuje stavebník splnenie požiadavky na energetickú hospodárnosť budovy v kolaudačnom konaní prostredníctvom energetického certifikátu budovy, ktorý musí byť súčasťou dokladov ku kolaudačnému konaniu stavby. Povinnosť zabezpečiť energetický certifikát vyplýva pre stavebníka z ustanovenia § 5 ods. 2 písm. c) zákona o EHB pri dokončení novej budovy alebo významnej obnovy existujúcej budovy. Podľa § 5 ods. 2 zákona o EHB je certifikácia povinná pri dokončení novej budovy alebo významnej obnovy existujúcej budovy; inak je dobrovoľná. Energetickú certifikáciu môže vykonávať len odborne spôsobilá osoba pre energetickú certifikáciu v zmysle zákona o EHB – osvedčenie o odbornej spôsobilosti vydáva Slovenská komora stavebných inžinierov (SKSI).

V oboch prípadoch upravuje podrobnosti o obsahu, požiadavkách a výpočte vyhláska č. 364/2012 Z. z. Súčasťou výpočtu je taktiež výpočet primárnej energie.

Tab. 4 – Usmernenie k postupu verifikácie plnenia požiadavky pri rôznych úrovniach obnovy budov

Úroveň obnovy		„Rozsiahla obnova“	„Stredne rozsiahla obnova“	„Malá obnova“
		Obnova budovy, ktorá podlieha stavebnému povoleniu v zmysle zákona č. 55/1976 Zb.	Obnova budovy, ktorá podlieha ohláseniu stavebnému úradu v zmysle zákona č. 55/1976 Zb.	Obnova budovy, ktorá nepodlieha ohláseniu stavebnému úradu ani stavebnému povoleniu v zmysle zákona č. 55/1976 Zb.
<i>Ex-ante primárna energia</i>	Dokument preukazujúci energetickú hospodárnosť budovy pred realizáciou obnovy	Projektové energetické hodnotenie ako súčasť projektovej dokumentácie (energetické hodnotenie existujúceho stavu budovy)	Projektové energetické hodnotenie ako súčasť projektovej dokumentácie (energetické hodnotenie existujúceho stavu budovy) alebo Energetický certifikát existujúceho stavu budovy	Energetický certifikát existujúceho stavu budovy
<i>Ex-post primárna energia</i>	Dokument preukazujúci energetickú hospodárnosť budovy po realizácii obnovy	Energetický certifikát nového stavu budovy	Energetický certifikát nového stavu budovy	Energetický certifikát nového stavu budovy
Dokument preukazujúci ukončenie projektu obnovy budovy		Kolaudačné rozhodnutie	Preberací protokol o odovzdaní a prevzatí stavby alebo potvrdenie o realizácii relevantným orgánom alebo zápis z kontroly na mieste ¹¹	Preberací protokol o odovzdaní a prevzatí stavby alebo potvrdenie o realizácii relevantným orgánom alebo zápis z kontroly na mieste.

¹¹ Konkrétne verifikačné mechanizmy preukazujúce ukončenie projektu obnovy budov sú definované v Annex 1 Operačnej dohody.

Box 3: Usmernenie k zmiešanému typu projektov (napr. obnova + prístavba)

Projekty, ktorých súčasťou je **prístavba** a/alebo **dostavba** a/alebo **nadstavba** spadajú pod definíciu intervenčnej oblasti 026bis vtedy, ak je predmetom projektu taktiež obnova existujúcej časti budovy (minimálne významná obnova). Pre účely monitorovania a vykazovania „zelených nákladov“ sa započítavajú len náklady (podľa tabuľky 3) spojené s obnovou existujúcej budovy. S týmto rozdelením je nutné počítať už v priebehu zadávania verejného obstarávania aby bolo možné jednotlivé položky oddeliť (prierezové náklady môžu byť prepočítané pomocou podlahovej plochy existujúcej a novovybudovanej časti budovy).

V takomto prípade však zároveň platí, že obnova musí dosiahnuť minimálnu úsporu 30 % primárnej energie. Výpočet potreby energie (a následnej primárnej energie) pre existujúci stav popripade výpočet potreby energie (a následnej primárnej energie) pre nový stav sa adekvátne upraví tak, aby bolo možné porovnať existujúci a nový stav budov s rovnakou veľkosťou, účelom alebo funkciou určitých častí budovy.

Ak predmetom projektu nie je obnova existujúcej časti budovy, v zmysle daných požiadaviek sa s projektom uvažuje ako s novostavbou (nie však ako 025ter).

5. Povinné požiadavky

V zmysle plnenia požiadaviek nariadenia o mechanizme, vykonávacieho rozhodnutia Rady a požiadaviek definovaných v Pláne obnovy obsahuje táto kapitola povinné požiadavky, ktoré sú záväzné pre všetky investície v tabuľke č.2, pokiaľ nie je v danej požiadavke uvedené inak.

POŽIADAVKY SPOJENÉ S PLNENÍM KLIMATICKÝCH CIEĽOV

1.1 Požiadavky spojené s plnením špecifických klimatických požiadaviek:

- 1.1.1 Realizáciou investícií, ktoré sú označené intervenčnou oblasťou 025bis a 026bis musí dôjsť k úspore primárnej energie v priemere minimálne o 30 % oproti výpočtovo určenej primárnej energii pred realizáciou investícií podľa usmernenia v kapitole 4. Splnenie požiadavky bude preukázané podľa usmernenia v kapitole 4,
- 1.1.2 Hodnota globálneho ukazovateľa primárnej energie budovy pre projekty novostavieb v rámci investícií, ktoré sú označené intervenčnou oblasťou 025ter, musí byť aspoň o 20 % nižšia ako hodnota globálneho ukazovateľa primárnej energie hornej hranice energetickej triedy A0 pre danú kategóriu budovy¹². Splnenie požiadavky maximálnej úrovne potreby primárnej energie bude preukázané hodnotou globálneho ukazovateľa primárnej energie podľa usmernenia v kapitole 4,

1.2 Všeobecné požiadavky:

- 1.2.1 V rámci investícií, ktoré sú označené intervenčnou oblasťou 025bis a 026bis, spojených s obnovou budov (tam kde je to relevantné a technicky, funkčne a ekonomicky možné) bude nastavenie investície podporovať realizáciu hĺbkových obnov¹³.

POŽIADAVKY SPOJENÉ S PRINCÍPOM „VÝRAZNE NENARUŠIŤ“ (DO NO SIGNIFICANT HARM – DNSH)

1.3 Mitigácia/Zmierňovanie zmeny klímy:

- 1.3.1 V rámci projektu, ktorý bude zahŕňať výmenu hlavného zdroja tepla za nový plynový kondenzačný kotol je možné podporu poskytnúť len v prípade ak sa jedná o výmenu pôvodného zdroja tepla na báze uhlia/oleja alebo zastaraných plynových kotlov,
- 1.3.2 Investícia, ktorá bude zahŕňať výmenu hlavného zdroja tepla za nové plynové kondenzačné kotly bude vždy súčasťou komplexnej obnovy budovy a výmena hlavného zdroja tepla za nové plynové kondenzačné kotly bude predstavovať len malý objem¹⁴ celkovej alokácie,
- 1.3.3 V rámci projektu, ktorý bude zahŕňať výmenu hlavného zdroja tepla za nový plynový kondenzačný kotol, musí plynový kotol zodpovedať energetickej triede A podľa osobitného predpisu¹⁵, ktorá je pod najvyššími dvoma triedami energetickej účinnosti,
- 1.3.4 V prípade inštalácie kotlov na zemný plyn budú podporované len kondenzačné plynové kotly plniace parametre Nariadenia Komisie (EÚ) č. 813/2013, ktorým sa vykonáva smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/125/ES, pokiaľ ide o požiadavky na ekodizajn ohrievačov pre vykurovanie vnútorných priestorov a kombinovaných ohrievačov (požiadavky od 26. 9. 2018),

¹² Hodnota hornej hranice primárnej energie (určená v kWh.m².rok⁻¹) pre jednotlivé kategórie budov podľa prílohy 3 k vyhláske č. 364/2012 Z. z. v platnom znení.

¹³ Hĺbkovou obnovou sa pre tento účel rozumie obnova, ktorou sa dosiahne úspora primárnej energie na úrovni 60 % a viac oproti pôvodnému stavu alebo hĺbková obnova podľa § 2 (8) Zákona č. 555/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.

¹⁴ Maximálne na úrovni 20 % z celkovej investície v danom projekte.

¹⁵ Napríklad Delegované nariadenie Komisie (EÚ) č. 811/2013 z 18. februára 2013, ktorým sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/30/EÚ, pokiaľ ide o označovanie tepelných zdrojov na vykurovanie priestoru, kombinovaných tepelných zdrojov, zostáv zložených z tepelného zdroja na vykurovanie priestoru, regulátora teploty a solárneho zariadenia a zostáv zložených z kombinovaného tepelného zdroja, regulátora teploty a solárneho zariadenia energetickými štítkami.

- 1.3.5 Nastavenie investícií, ktorá bude zahŕňať výmenu hlavného zdroja tepla za nové plynové kondenzačné kotly bude, tam kde je to technicky možné, môcť súčasne podporiť aj inštaláciu solárnych fotovoltických a/alebo fototermyckých systémov,
- 1.3.6 V rámci investícií nebude poskytovaná podpora na kotly určené na spaľovanie biomasy a to aj v prípade kotlov umožňujúcich spaľovanie viacerých druhov palív,
- 1.3.7 Nastavenie investícií bude podporovať, tam kde je to vhodné a ekonomicky, funkčne a technicky možné, inštaláciu solárnych fotovoltických panelov ako súčasť obnovy budov a zavádzanie nízko uhlíkových alternatív ako sú tepelné čerpadlá,
- 1.3.8 Obnova a výstavba budov bude realizovaná v súlade so zákonom č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov.

1.4 Adaptácia na zmenu klímy/prispôsobovanie sa zmene klímy:

- 1.4.1 Pokiaľ to vyžadujú platné právne predpisy, bude stavba predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie (EIA) alebo zisťovacieho konania v súlade so zákonom č. 24/2006 Z.z..¹⁶,
- 1.4.2 Klimatické riziká vyplývajúce zo zmeny klímy budú riešené v súlade so Stratégiou adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy¹⁷ a na ňu nadväzujúcim Národným akčným plánom pre adaptáciu¹⁸,
- 1.4.3 Nastavenie investícií bude podporovať (tam kde je to ekonomicky, funkčne a technicky možné) inštaláciou opatrení na zvýšenie odolnosti proti možným negatívnym klimatickým vplyvom (tzv. adaptačných opatrení¹⁹) realizovaných na budove alebo v jej okolí podporujúce zamedzovanie prílišného prehrievanie stavieb a ich okolia a udržateľné hospodárenie s vodou (napr. využitie prvkov zelenej a modrej infraštruktúry),
- 1.4.4 Obnovené aj novopostavené budovy budú optimalizované na poskytovanie tepelného komfortu užívateľov aj pri extrémnych teplotách.

1.5 Obehové hospodárstvo vrátane predchádzania vzniku odpadu a recyklácia:

- 1.5.1 V súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva a Protokolom EÚ o nakladaní so stavebným odpadom a odpadom z demolácie²⁰ zabezpečia subjekty vykonávajúce výstavbu alebo obnovu budov aby aspoň 70 % (hmotnosť) zdravotne nezávadného stavebného a demolačného odpadu (s výnimkou prirodzene sa vyskytujúceho materiálu uvedeného v kategórii 17 05 04 v Európskom zozname odpadov rozhodnutím 2000/532/ES) vyprodukovaného na stavenisku bolo pripravených na opätovné použitie, recykláciu a ďalšie zhodnotenie materiálu a to vrátane činností spätného zasypávania, pri ktorých sa využije odpad ako náhrada za iné materiály,
- 1.5.2 Projekt obnovy alebo výstavby budovy a stavebnotechnické postupy budú podporovať obehové hospodárstvo²¹ a budú brať do úvahy celý materiálový cyklus stavebných výrobkov, budú podporovať

¹⁶ ¹⁶ Zákon č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

¹⁷ <https://www.minzp.sk/files/odbor-politiky-zmeny-klimy/strategia-adaptacie-sr-zmenu-klimy-aktualizacia.pdf>

¹⁸ <https://www.minzp.sk/files/odbor-politiky-zmeny-klimy/akcny-plan-implementaciu-nas.pdf>

¹⁹ Viď. príklady adaptačných opatrení v sídelnom prostredí v Stratégii adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy.

²⁰ Protokol EÚ o nakladaní so stavebným odpadom a odpadom z demolácie (verzia z [dátum prijatia]: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_sk)

²¹ Najmä sa preukazuje na základe odkazu na normu ISO 20887:2020, Udržateľnosť budov a stavebnoinžinierskych prác. Návrh na zabezpečenie demontáže a prispôsobiteľnosti. Zásady, požiadavky a usmernenia (verzia z [dátum prijatia]: <https://www.iso.org/standard/69370.html>) alebo iné normy posudzovania demontáže alebo prispôsobiteľnosti budov, ktoré preukážu, že sú navrhnuté tak, aby boli efektívnejšie z hľadiska zdrojov, prispôsobiteľné, flexibilné a demontovateľné, aby umožnili opätovné použitie a recykláciu.

využívanie ekologicky menej škodlivých materiálov v stavebných konštrukciách, komponentoch alebo iných materiálov,²²

- 1.5.3 Investície budú rešpektovať a plniť ciele a opatrenia Programu predchádzania vzniku odpadu SR na roky 2019 – 2025²³,
- 1.5.4 V procesoch súvisiacich s výstavbou a demoláciami je potrebné obmedziť tvorbu odpadu v súlade s Protokolom EÚ o nakladaní so stavebným odpadom a odpadom z demolácie, pričom sa prihlíada na najlepšie dostupné techniky a využíva sa selektívna demolácia,
- 1.5.5 Pri použití selektívnej demolácie je potrebné zabezpečiť odstránenie a bezpečnú manipuláciu s nebezpečnými látkami, ako aj uľahčiť opätovné použitie materiálov ich selektívnym odstraňovaním s využitím dostupných triediacich systémov pre stavebný a demolačný odpad.

1.6 Prevenencia a kontrola znečisťovania ovzdušia, vody alebo pôdy:

- 1.6.1 Stavebné komponenty a materiály použité pri obnove alebo výstavbe budovy nebudú obsahovať azbest ani iné nebezpečné a toxické látky (zoznam látok podliehajúcich autorizácii stanoveného v prílohe XIV k Nariadeniu EK č. 1907/2006 Európskeho parlamentu a Európskej rady²⁴),
- 1.6.2 Stavebné prvky a materiály použité pri obnove alebo výstavbe budovy, ktoré môžu prísť do styku s užívateľmi²⁵ budú emitovať menej ako 0,06 mg formaldehydu na m³ materiálu alebo zložky a menej ako 0,001 mg karcinogénnych prchavých organických zlúčenín kategórie 1A a 1B na m³ materiálu alebo prvku, čo sa preukáže skúšaním v súlade s normou CEN / TS 16 516²⁶ a ISO 16 000-3²⁷ alebo inými porovnateľnými štandardizovanými skúšobnými podmienkami a metódami stanovenia,
- 1.6.3 V prípade ak sa nová stavba nachádza na potenciálne kontaminovanom mieste (brownfield), je nutné aby bolo dané miesto predmetom skúmania potenciálnych kontaminantov, napríklad pomocou normy ISO 18400²⁸,
- 1.6.4 Pri stavebných prácach budú prijaté opatrenie na zníženie hluku, prachu a emisií znečisťujúcich látok v súlade so zákonom č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov spolu s vykonávacou vyhláškou Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z. z.

1.7 Udržateľné využívanie a ochrana vôd a morských zdrojov:

- 1.7.1 Aby sa zabránilo dopadu stavby na životné prostredie, identifikujú sa a riešia riziká vodných zdrojov súvisiace so zachovaním kvality vody a predchádzaním vodnému znečisteniu v súlade s plánom riadenia a ochrany vôd (bude poskytnuté pozitívne hodnotenie EIA),

²² Napríklad požadovaním použitia produktov, ktoré majú environmentálne vyhlásenie typu I, štandardizované normou STN EN ISO 14024 a environmentálne vyhlásenie typu III v súlade s STN EN 15804+A1 alebo STN EN ISO 14025, popr. inými obdobnými normami.

²³ <https://www.minzp.sk/files/sekcia-enviromentalneho-hodnotenia-riadenia/odpady-a-obaly/registre-a-zoznamy/ppvo-sr-19-25.pdf>

²⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 z 18. decembra 2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemických látok (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení smernice 1999/45/ES a o zrušení Nariadenia Rady (EHS) č. 793/93 a Nariadenia Komisie (ES) č. 1488/94, smernice Rady 76/769/EHS a smernice Komisie 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Ú. v. EÚ L 396, 30.12.2006, s. 1.)

²⁵ Týka sa to náterových farieb a lakov, stropných obkladov, podlahových krytín vrátane súvisiacich lepidiel a tesniacich materiálov, vnútornej izolácie a povrchových úprav interiérov, napríklad takých, ktorými sa odstraňuje vlhkosť a pleseň.

²⁶ CEN/TS 16516: 2013, Stavebné výrobky. Posúdenie uvoľňovania nebezpečných látok. Stanovenie emisií do ovzdušia vo vnútorných priestoroch.

²⁷ ISO 16000-3:2011, Ovzdušie vo vnútorných priestoroch. Časť 3: Stanovenie formaldehydu a iných karbonylových zlúčenín v ovzduší vo vnútorných priestoroch a v ovzduší skúšobnej komory. Metóda aktívneho výberu vzorky (verzia z [dátum prijatia]: <https://www.iso.org/standard/51812.html>).

²⁸ Rad noriem ISO 18400 týkajúcich sa kvality pôdy – Výber vzorky.

- 1.7.2 Ak stavba nie je predmetom posúdenia vplyvov na životné prostredie v súlade so zákonom č. 24/2006 Z. z.²⁹, environmentálne riziká budú identifikované a riadené počas stavby alebo rekonštrukcie zabezpečením manažmentu využívania vody a jej ochrany s cieľom predchádzať a riešiť prípadné environmentálne riziká,
- 1.7.3 Všetky novo inštalované príslušné vodné spotrebiče (sprchové riešenia, sprchy, vodovodné batérie, toalety, toaletné misy a splachovacie nádrže, pisoárové misy a splachovacie nádrže, vane) musia patriť do dvoch najlepších tried spotreby vody podľa platného vodného štítku³⁰, ktorý je doložený technickými listami výrobu, existujúcim štítkom výrobu alebo certifikátom budovy.³¹
- 1.8 Ochrana a obnova biodiverzity a ekosystémov:
- 1.8.1 Stavebné práce sa nebudú vykonávať v oblastiach citlivých na biodiverzitu alebo v ich blízkosti (vrátane siete chránených oblastí sústavy Natura 2000, lokalít svetového dedičstva UNESCO a kľúčových oblastí biodiverzity, ako aj iných chránených oblastí),³²
- 1.8.2 Ak sa stavebné práce vykonávajú v oblastiach citlivých na biodiverzitu, bude sa vyžadovať súlad s článkom 6 ods. 3 a článkom 12 smernice o biotopoch³³ a článkom 5 smernice o vtáctve³⁴.
- 1.8.3 Pokiaľ to vyžadujú platné právne predpisy, bude stavba predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie (EIA) v súlade so zákonom č. 24/2006 Z.z. ³⁵.
- 1.8.4 Najmenej 70 % všetkých výrobkov z dreva použitých v novej konštrukcii na konštrukcie, obklady a povrchové úpravy a použitých pri renovácii konštrukcií, opláštenia a povrchových úprav bude recyklovaných / opätovne použitých, alebo pochádzajú z trvalo udržateľne obhospodávaných lesov, ako sú certifikované certifikačnými auditmi tretích strán vykonávanými akreditovanými certifikačnými orgánmi, napr. Normy FSC / PEFC alebo ekvivalentné normy.
- 1.9 Technické požiadavky pre zariadenia OZE:
- 1.9.1 Podporované bude len také zariadenie, ktoré má vydané vyhlásenie o zhode³⁶
- 1.9.2 Podporované budú len také tepelné čerpadlá, ktoré sú určené na využívanie aerotermálnej, geotermálnej alebo hydrotermálnej energie,

²⁹ Zákon č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

³⁰ European Water Label - <http://www.europeanwaterlabel.eu/>

³¹ Alternatívne definovaním požiadaviek podľa kritérií EÚ GPP pre nákup zdravotnotechnických armatúr s efektívnou spotrebou vody a nákup vybavení splachovacích záchodov s efektívnou spotrebou vody pre nové alebo renovované budovy

³² Požiadavka sa netýka investícií v Komponente 5: Adaptácia na zmenu klímy, ktoré sú určené na rozvoj mäkkého turizmu v národných parkoch.

³³ Smernica Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín

³⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES z 30. novembra 2009 o ochrane voľne žijúceho vtáctva

³⁵ rozpis zákon

³⁶ § 13 zákona č. 264/1999 Z. z. o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody v znení neskorších predpisov

Príloha 1. Usmernenie k špecifickým požiadavkám v kapitole 5

Požiadavka 1.3.2: *Investícia, ktorá bude zahŕňať výmenu hlavného zdroja tepla za nové plynové kondenzačné kotly bude vždy súčasťou komplexnej obnovy budovy a výmena hlavného zdroja tepla za nové plynové kondenzačné kotly bude predstavovať len malý objem³⁷ celkovej alokácie.*

Usmernenie:

Pre účely implementácie požiadavky je nutné špecifikovať „komplexnú obnovu“, nakoľko takýto typ obnovy nie je definovaný v národnej legislatívne a rovnako tak nie je definovaný usmernením EK. Strategický dokument Plán Obnovy popisuje komplexnú obnovu ako obnovu, ktorej súčasťou je zlepšovanie tepelnotechnických vlastností tepelnej obálky budovy.

Požiadavku na komplexnú obnovu, je najefektívnejšie špecifikovať cez minimálne požiadavky na hodnoty energetických ukazovateľov, ktoré ovplyvňujú tepelnotechnické parametre obálky budov. Cieľom požiadavky má byť zabezpečenie súladu s princípom prvoradosti energetickej efektívnosti a zabezpečiť aby nebol plynový kotol inštalovaný do budovy, ktorá má vysoké tepelné straty obálkou budovy (napr. stenami, oknami, strechou). Požiadavku na tepelnotechnické vlastnosti obálky budov je možné definovať podľa Boxu 5.

Box 5: Príklad požiadavky, ktorou je možné požadovať komplexnú obnovu

Budova musí po realizovaní obnovy spĺňať:

- a) Požiadavku maximálnej hodnoty súčiniteľa prechodu tepla $U_{e,m}$, podľa tabuľky 3 v STN 730540-2/Z1+Z2, alebo
- b) Požiadavku maximálnej hodnoty potreby tepla na vykurovanie $Q_{H,nd,max}$ podľa tabuľky 9 v STN 730540-2/Z1+Z2

Požiadavka sa netýka pamiatkovo chránených a architektonicky hodnotných budov

Požiadavka 1.4.5: *Obnovené aj novopostavené budovy budú optimalizované na poskytovanie tepelného komfortu užívateľov aj pri extrémnych teplotách.*

Usmernenie:

³⁷ Maximálne na úrovni 20 % z celkovej investície v danom projekte.

Príklad implementácie požiadavky: posúdenie poskytovania tepelného komfortu je možné vykonať zhodnotením plnenia požiadaviek STN 73 0540-2+Z1+Z2 na tepelnú stabilitu miestností v letnom období. Splnenie kritéria vytvára predpoklady na zabezpečenie tepelnej pohody v letnom období a prípadnú aplikáciu adaptačných opatrení.

Box 6: Príklad požiadavky

Výpočet hodnoty najvyššej dennej teploty vzduchu v miestnosti v letnom období $Q_{AI,max}$ [° C] bude vykonaný v súlade s požiadaviek STN 73 0540-2+Z1+Z2. Požiadavka sa považuje za splnenú v prípade $Q_{AI,max} \leq Q_{AI,max,N}$ v súlade s STN 73 0540-2+Z1+Z2. Plnenie bude doložené posúdením hodnoty najvyššej dennej teploty vzduchu v miestnosti v letnom období pre kritickú miestnosť, ktoré bude súčasťou projektového energetického posúdenia.

V prípade, že nie je splnené kritérium, a ak je to technicky a realizačne možné, musia byť navrhnuté opatrenia zabraňujúce nadmernému vzostupu vnútornej teploty vzduchu v pobytových miestnostiach v letnom období stavebnými úpravami (napr. tienením) alebo dostatočným vetraním poprípade inými adaptačným opatrením. Pokiaľ nie je kritérium možné dosiahnuť ani stavebnými úpravami treba v primeranom rozsahu použiť nútené vetranie, chladenie, klimatizáciu, alebo rekuperáciu. Nemožnosť realizácie opatrení musí byť zdôvodnená.